

EUROPSKA OZNAKA DODIJELJENA INOVATIVNIM PROJEKTIMA U PODRUČJU POUČAVANJA I UČENJA JEZIKA

Europski prioriteti za kampanje za dodjelu oznake 2016. – 2017.

Europski prioriteti za Europsku jezičnu oznaku u razdoblju 2016. – 2017. bit će usklađeni s ciljevima koje su ministri obrazovanja iznijeli u Pariškoj deklaraciji¹.

Pariškom deklaracijom ministara obrazovanja pozvalo se na djelovanje na svim razinama kako bi se ojačala uloga obrazovanja u promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, tolerancije i nediskriminacije, poticanju društvene kohezije te uključivom društvu. Rezultati te Deklaracije ključni su prioritet novog zajedničkog izvješća Vijeća i Komisije o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET2020.)²

1. Višejezične škole i učionice: prihvaćanje različitosti u školama

Višejezične škole i učionice jezično su i kulturno heterogene. Moguće je da nastavnici i učenici dolaze iz različitih jezičnih i kulturnih sredina te nemaju nužno zajednički jezik ili kulturno naslijeđe. Neki ili svi učenici možda će morati naučiti jezik na kojem se održava nastava i za to će im trebati dodatna potpora. Ovo su neki od primjera u kojima dolazi do takvih situacija: škole koje primaju nove učenike koji dolaze kao imigranti ili izbjeglice, dvojezične škole, u kojima se nastava održava na dva jezika, međunarodne škole, škole u kojima se integriraju regionalni, manjinski ili domorodački jezici.

Višejezične učionice sve su prisutnije u državama članicama EU-a: sve je više učenika s materinskim jezikom koji nije glavni jezik nastave u školi. Stanje u različitim državama članicama Europske unije može biti vrlo različito, a stručnost i iskustvo koji se odnose na najbolje načine za pružanje potpore višejezičnim učionicama i školama mogu znatno varirati. Useljavanje velikog broja ljudi relativno je nov fenomen u mnogim dijelovima Europe te se kultura poučavanja mora prilagoditi različitim načinima pružanja potpore u učenju jezika.

---

¹ Ministri obrazovanja država članica EU-a sastali su se u Parizu 17. ožujka 2015. kako bi raspravljali o tome kako se obrazovanjem i osposobljavanjem na najbolji način može suočiti s izazovima socijalne uključenosti, radikalizacije i građanstva:
http://ec.europa.eu/education/news/2015/0316-paris-education_en.htm

² http://ec.europa.eu/education/documents/et-2020-draft-joint-report-408-2015_en.pdf

Brojni jezici s kojima višejezična djeca dolaze u učionicu velik su izazov nastavnicima i ravnateljima, ali i moguća prednost. Nastavnicima je potrebna specijalizirana obuka i dodatna potpora za poučavanje učenika koji jezik škole uče kao drugi ili dodatni jezik.

Danas primjera dobre prakse ima u cijeloj Europi te bi širenje tog znanja moglo biti korisno široj nastavničkoj zajednici. Ako se njima koristi na odgovarajući način, višejezične učionice mogu rezultirati općenitom većom jezičnom osviještenošću te mogu dugoročno pomoći djeci pri učenju drugih jezika i razvijanju otvorenog i znatiželjnog stava prema kulturnoj različitosti.

Taj je prioritet usmjeren na sektor formalnog obrazovanja, uključujući pridavanje pozornosti višejezičnosti i učenju jezika i u školama za strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

Projektima za dodjelu oznake mogle bi se prepoznati dobre prakse u višejezičnim školama i učionicama u kojima se cijene različitost i međukulturni dijalog, potiče višejezičnost, jezična raznolikost upotrebljava kao resurs za učenje jezika te koje potiču odgovarajuće programe stručnog usavršavanja za nastavnike.

Posebnu bi se pozornost moglo posvetiti mjerama potpore za djecu koja imaju poteškoća s jezikom nastave. Svoj djeci trebale bi se dati jednake šanse da ostvare svoj potencijal u školi, za što je ovladavanje jezikom nastave nužan uvjet.

2. Društvo otvoreno prema jezicima – neformalno učenje jezika

„Društvo otvoreno prema jezicima“ znači društveno okruženje u kojem se potiču učenje jezika i međukulturno razumijevanje, a višejezičnost se promiče i doživljava u pozitivnom svjetlu. Potrebe govornika svih jezika u potpunosti se poštuju, a jezična raznolikost predstavlja se kao prednost za uključivo društvo i za gospodarski razvoj. Svaka zajednica u Europi može postati otvorenija prema jezicima boljim iskorištavanjem prilika da čuje i vidi druge jezike te poštovanjem svih jezika prisutnih u zajednici, čime se unapređuju učenje jezika i međukulturna osviještenost.

Postoji mnogo načina da se to postigne: korištenje vještina višejezičnih građana, razmjena učenika itd., podnaslovljavanje filmova i televizijskog programa, upotreba moći medija za izlaganje građana drugim jezicima i kulturama, promicanje međugeneracijskih projekata učenja, turistički projekti, prekogranični projekti itd.

Neformalno učenje ima važnu ulogu u poticanju razvoja društva otvorenog prema jezicima i najvažniji je dio našeg svakodnevnog učenja. Učenje jezika odvija se u obitelji, tijekom gledanja televizije ili korištenja internetskim medijima, tijekom izloženosti okruženju, čitanjem novina i knjiga, slušanjem radija ili gledanjem filmova ili televizijskog programa, interakcijom s govornicima drugih jezika ili upotrebom novih tehnologija i internetskih resursa.

EUROPSKA KOMISIJA
GLAVNA UPRAVA ZA OBRAZOVANJE I KULTURU

Modernizacija obrazovanja II.: Politika i program obrazovanja, Inovacije, EIT i MSCA
Škole i nastavnici; višejezičnost

Projektima za dodjelu oznake mogle bi se prepoznati takve prakse i mjere kako bi se potaknuli neformalno učenje jezika i razvoj društva otvorenog prema jezicima. Ti bi projekti trebali predstavljati inovativne načine neformalnog učenja jezika za učenike svih dobi. U okviru tih projekata trebalo bi se iskoristavati neformalno okruženje i dostupni neformalni resursi, novi mediji, internetski resursi, zajednice prakse itd., a mogli bi biti usmjereni na učenje u obitelji ili zajednici ili na međugeneracijsko učenje. Doprinosi mogu uključivati različite subjekte, od civilnog društva, regionalnih i lokalnih tijela te općina do bolnica, zatvora, medija, društvenih centara i muzeja. Jezici se mogu učiti bilo gdje!